

MEVLÂNA ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ'NİN (SÜMAM) KURULUŞ AMACI VE ÇALIŞMALARI

Nuri ŞİMŞEKLER*

ÖZET

Mevlâna araştırmaları 1924 yılından itibaren şahıslar nezdinde kurumsallaşmaya çalışmıştır. Başarıya ulaşamayan bu girişimlerin ardından 1950'li yıllardan itibaren devlet-hükümet çatısı altında bu çalışmaların yapılmasına destek verilmesi konusunda makaleler yazılmaya başlanmıştır. Bu arada 1925 yılından itibaren yapılmayan Mevlâna'yı Anma Törenleri de (Şeb-i Arûs) 1940'lı yıllardan sonra devlet eliyle yapılır olmuştur. Mevlâna araştırmalarının kurumsallaşmasındaki ilk adım ise Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde 1979 yılında Konya'da kurulan "Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü" olmuştur. Hiçbir işlev görmeden lağvedilen bu Enstitünün ardından 1979 yılında Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bünyesinde "Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü" kurulmuş ve bu Enstitü de 1981'deki YÖK'ün kuruluşu ile kapatılmıştır. 1985 yılında Selçuk Üniversitesi bünyesinde kurulan "Selçuklu Araştırmaları Merkezi" ile ve 2005 yılından itibaren de yine aynı üniversite çatısı altında kurulan "Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi" (SÜMAM) ile bu çalışmalar kurumsal ve akademik bir hüviyet kazanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mevlâna araştırmaları, Mevlâna etkinlikleri, Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi, SÜMAM

THE FOUNDING AIM AND STUDIES OF RÛMÎ RESEARCH AND APPLICATION CENTER (SUMAM)

ABSTRACT

Rûmî research has attempted to be institutionalized since 1924. Not having been able to be accomplished, articles were written to support these studies under the same roof of the government since 1950s. Meanwhile, Commemorations of Mawlânâ Ceremonies (Şeb-i Arûs) not having been performed since 1925, have become performable via government since 1940's. As the first step of institutionalization of Rûmî research, "Mawlana Insitution" was founded in Konya in 1979 thanks to the Ministry of Education. After this institution had been abrogated, "Rûmî Researches Institution" was founded within the frame of Faculty of Science and Letters of Selcuk University, and this institution was confined with the establishment of High Education Board (YÖK) in 1981. These studies have gained an institutive and academic identification with "Seljuk Researches Center" founded within the frame of Selcuk University in 1985 and "Rûmî Researches and Application Center" (SUMAM) was founded in 2005 in the same university.

Key Words: Rûmî Researches, Rûmî activities, 'Rûmî Researches and Application Center', SUMAM

---

* Yrd. Doç. Dr., SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü

GİRİŞ

Mevlâna Araştırmalarının Kurumsallaşması Çalışmaları

Tespit edilebildiği kadarıyla 1924 yılında Midhat Bahari'nin (Beytur) bir yardım kampanyası başlatarak Mevlâna'nın eserlerini ve bu sahada yazılmış diğer eski harfli kitapları neşretmek ve daha sonra da Türkçe, Fransızca, Almanca ve İngilizce'ye tercüme yoluyla insanların hizmetine sunmayı amaçlaması, bu konudaki ilk girişim olmuştur. Midhat Bahari'nin bu çabaları üç-beş dostunun bağışladığı yardım çerçevesinde kalmış ve bu faydalı düşünce hayata geçirilememiştir.

Prof.Dr. F. Nâfiz Uzluk da 1949 yılında *Mevlâna Muhibleri Cemiyeti* adıyla bir dernek kurmuş ve Mevlâna'nın eserlerini yayınlama amacıyla bir yardım kampanyası başlatmıştır. Bu cemiyet de o günün şartlarında sadece dostların yardımlarından oluşan 275 TL kadar para toplayabilmiş ve herhangi bir faaliyet gerçekleştirememiştir. Ancak Uzluk, önemine inandığı bu hizmetini kendi maddî imkânlarıyla kurduğu bir matbaa aracılığıyla kısmen hayata geçirse de birkaç yayın yaptıktan sonra bütçesi elvermediği için matbaasını satmak zorunda kalmıştır. Uzluk daha sonra 19 Aralık 1955 günü Ankara'da yayınlanan Zafer Gazetesi'ndeki "Mevlâna Enstitüsü" başlıklı makalesinde bu arzusunu dile getirerek Adnan Menderes Hükümeti'nden yardım talep etmiş ve Enstitünün kurulması halinde hiçbir ücret almadan burada çalışmakla birlikte, hatırı sayılır miktarda para, iki daire, 40 yıldır topladığı dokümanlar ve Veled Çelebi'den kendisine intikal eden materyalleri buraya bağışlayacağını belirtmiştir. (Mevlâna Araştırmalarının Kurumsallaşma Kronolojisi için bkz. EK: 1)

Prof. Hamdi Ragıp Atademir de "*Mevlâna Tetkikleri ve Konya*" başlığı ile yazdığı makalesinde *Mevlâna Enstitüsü* adını anıp bu konunun kişiler bazında değil, kurumsal ve bilimsel olarak gerçekleştirilmesini dile getirmiştir. Prof. Atademir'in 1955 yılında yazdığı bu makalesini, benzer taleplerle ulusal ve yerel basında 2004 yılına kadar yayınlanan onlarca makale takip edecektir. (Bu makalelerin Bibliyografyası için bkz. EK: 2)

9 Aralık 1968 tarihine gelindiğinde ise dönemin Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem, aynı bakanlığın Kültür Müsteşarı Mehmet Önder ve Senatör Feyzi Halıcı bir basın toplantısı düzenleyerek Konya'da *Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü* adıyla bir merkezin açılacağı müjdesini verirler. Bu tarihten sonra çalışmalara başlanıp 1973'te binası tamamlanan bu Enstitü, ne acıdır ki 1978'e kadar hiçbir işlev görmeden âtil bir vaziyette kalmış; bu tarihte de tabelası bile sökülerek binasına İl Halk Kütüphanesi yerleştirilmiştir.

İlk Süreli Yayınlar

Konya Turizm Derneği tarafından 1953 yılında başlatılan Mevlâna ile ilgili makale neşri ve düzenlenen seminerlerin genellikle "Mevlâna Güldesesi" adıyla yayınlanması (1964-1983) konu ile ilgili yayın geleneğini başlatmıştır. Konya Büyükşehir Belediyesi de aynı adı devam ettirerek Aralık aylarında davet ettiği konuşmacıların metnini 8 kitap halinde yayınlamıştır (1991-1998). Ayrıca Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırma Merkezi de yapmış olduğu bilimsel etkinliklerin tebliğlerini yayınlayarak (1985-2003, I-XVIII c.) ilgililerin istifadesine sunmuştur.

1940'lı yıllardan itibaren başta Konya Halkevi (1943) ve Konya Gazeteciler Cemiyeti (1955) gibi yerel birimlerin ve Resimli Hayat Mecmuası (1953), Tarih Mecmuası (1955), Türk Düşüncesi (1955), Tarih-Coğrafya Dünyası (1959), Türk Yurdu (1964), Çağrı (1965) ve Türk Edebiyatı (1974) gibi ülke genelinde dağıtım yapan dergilerin "Mevlâna Özel Sayısı" yayınlamaları da daha sonraki yıllarda yapılan benzer yayınlara örnek teşkil etmiştir.

Selçuk Üniversitesi ve Mevlâna Araştırmaları

1975 yılında kurulan Selçuk Üniversitesi, kurumsal alanda doğan boşluğu doldurmak amacıyla 1979 yılında Edebiyat Fakültesi bünyesinde *Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü'*nü hayata geçirmiştir. 13 Temmuz 1979 gün ve 16695 sayılı Resmî Gazete'de Yönetmeliği yayınlanan bu Enstitü de benzerleri gibi kısa ömürlü olmuş, 6 Kasım 1981 tarihinde üniversitelerin yeniden yapılması çerçevesinde kurulan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından lağvedilmiştir.

1985 yılına gelindiğinde ise Enstitü olmasa da en azından bir Merkezle bu çalışmaları yürütmeyi amaçlayan Selçuk Üniversitesi, Selçuklular dönemi tarihi ile birlikte Mevlâna ve Mevlevîlik kültürünü de incelemek amacıyla *Selçuklu Araştırma Merkezi* (SÜSAM)'ni kurmuştur (2 Mayıs 1985). 2005 yılına gelinceye kadar Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili 3'ü Uluslararası olmak üzere kongre, sempozyum, panel, konferans ve sergi gibi 30'u aşkın bilimsel faaliyet gerçekleştiren ve tebliğlerini yayınlayan bu Merkez, üzerine düşen görevi hakkıyla yerine getirmiştir. Selçuk Üniversitesi rektörlüğü 1996 yılında Mevlâna adını taşıyan ayrı bir Merkez kurmak için Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'na müracaat etmişse de olumlu bir cevap alamamıştır (13 Haziran 1996).

Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi (SÛMAM)

1950'li yıllardan itibaren dillendirilmeye başlanan ve daha önce de belirtildiği gibi, biri Milli Eğitim Bakanlığı (1973), diğeri de Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne bağlı olarak kurulan (1979) Enstitüler hiçbir işlev göremeden kapanmışlardı. Mevlâna adını taşıyan bir Enstitünün veya bu olmazsa bir Araştırma Merkezinin kurulması ise üniversitemiz eski rektörlerinden Prof.Dr. Halil Cin ve Prof.Dr. Abdurrahman Kutlu hocalarımızın hep gündemindeydi. Çeşitli girişimlerin sonuçsuz kalması bu konuda yapılacak çalışmaları aksatmadı ve 1985 yılında kurulan Selçuklu Araştırmaları Merkezi fedakâr çalışmalarıyla bu boşluğu doldurmaya çalıştı.

2004 yılına gelindiğinde, üniversitemizin yeni rektörü Prof.Dr. Süleyman Okudan da gerekliliğine inandığı bu Merkezi kurmak için çalışmalara başlanmasını istedi. Geçmişten alınan tecrübelerden de faydalanılarak hazırlanan dosyalar, üniversitemizin 16 Haziran 2004 tarihli Senato kararıyla Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'na gönderildi. İlgili dosyalarla birlikte uzun bir gerekçenin de yazıldığı bu başvurunun Sonuç bölümünde;

“Sadece ülkemizde değil tüm dünyada yoğun ilgi gören Mevlâna ve onun düşünce sistemiyle olgunlaşmış yüzyıllarca ilgi odağı olan Mevlevîlik kültürü, sanatı ve mûsikîsinin yankılarını inceleyip araştırarak, bu yöndeki çalışmalara katkı sağlayacak; bu suretle ender değerlerimizden olan ve dünyada sevgi ve barış timsali olarak tanınan Mevlâna'yı, doğru bilgilerle araştırıp ülkemizin tanıtılması açısından kullanacak **“Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi”**nin kurulmasını teklif etmekteyiz.” denilerek bu Merkeze duyulan ihtiyaç dile getirildi ve YÖK'ün “olur”una sunuldu.

Başvurudan sonra çeşitli kurullardan geçen Merkez teklifi, 10 ay kadar sonra 11 Mart 2005 tarihli YÖK Genel Kurul Toplantısı'nda görüşülerek kabul edildi. Bu aynı zamanda YÖK'e bağlı olarak açılan ilk Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi de demek oluyordu. Yılların özlemi olarak beklenen bu Merkezin Yönetmeliği de 17 Mayıs 2005 tarih ve 25818 Sayılı Resmi Gazete'de yer alarak resmen hayata geçmiş oldu. Bu tarihten hemen sonra Merkezin açılış çalışmalarını yürüten bu satırların yazarı Yrd.Doç.Dr. Nuri Şimşekler, Rektör Prof.Dr. Süleyman Okudan tarafından Kurucu Müdür olarak görevlendirildi. Merkez, kısa süre içerisinde üniversitemizin ilgili fakültelerinden 31 kişilik Genel Kurul'un belirlenmesi ve bu üyeler içinden seçilen 3 kişilik Yönetim Kurulu'yla çalışmalarına başladı.

Selçuk Üniversitesi kurulduğu 1975 yılından itibaren olması gerektiği gibi Mevlâna konusuna duyarsız kalmamış 1985 yılına kadar bazı bilimsel

faaliyetler gerçekleştirmiş, bu yıldan itibaren ise kuruluşu gerçekleştirilen Selçuklu Araştırmaları Merkezi bünyesinde bu çalışmalarını daha sistemli bir halde devam ettirmişti. 1985 yılından SÜMAM'ın 2005 yılındaki kuruluşuna kadar Mevlâna konusunda hayli yol kat edilmişti. Burada eski rektörlerimiz Prof. Dr. Halil Cin'e, Prof. Dr. Abdurrahman Kutlu'ya, Selçuklu Araştırmaları Merkezi'nin fedakâr başkanları Prof. Dr. Şerafettin Gölcük'e, merhum Prof. Dr. Yılmaz Önge'ye, Prof. Dr. Haşim Karpuz'a; yine anılan Merkez'de fedakâr çalışmalarından dolayı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu'na, Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak'a ve benim de görev aldığım onlarca Yönetim Kurulu üyelerine ve emeği geçenlere teşekkür etmek gerekiyor. Çünkü bu ekip Mevlâna ve Mevlevîlik Kültürü konusunda Kongre, Sempozyum gibi 15'i aşkın etkinlik yapmış ve daha sonra bizim yaptığımız çalışmalara bir temel oluşturmuşlardı.

SÜMAM'ı kurduktan sonra bu temel üzerinde Kongre, Sempozyum gibi bilimsel etkinlikleri devam ettirerek bina inşa etmeye devam ederken, yurt dışında etkinlikler yapma, yurt içi ve dışında danışmanlık, yerel ve ulusal Radyo ve TV'lerde periyodik programlar, sergiler ve temel eserleri yayınlamak suretiyle de çalışmalarımızı çok yönlü yapmaya çalıştık. Kuruluşumuzdan bu yana 2,5 yıl geçmesine rağmen, kendi üniversitemizin imkânları başta olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türk Kültür ve İşbirliği Ajansı (TİKA), Uluslararası Mevlâna Vakfı, Bakü Devlet Üniversitesi, Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Kars Kafkas Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Konyalılar Vakfı, Türk-Alman Kültür Derneği İzmir Şubesi gibi birçok kurum ve kuruluşlarla da işbirliği yaparak ABD, Afganistan, Azerbaycan, İran gibi ülkelerde ve ülkemizin birçok şehrinde 40'a yakın etkinlik yaptık, bilimsel davetlere katıldık. Ayrıca, yerel televizyonlarımızla birlikte, TRT, Kanal A, Samanyolu, TV8, CNN, NTV başta olmak üzere birçok kanalda programlar yaparak halkımızı Mevlâna ve Mevlevî Kültürü hakkında bilgilendirmeye çalıştık. İçinde bulunduğumuz 2007 Mevlâna'yı Anma Yılında da TRT GAP Diyarbakır Radyosunda 1 yıl süren 52 bölümlük, her biri 20 dakikalık Mesnevî merkezli canlı programlar yaptık.

Bu çalışmalarla birlikte yaptığımız bilimsel etkinliklerin bildirilerini yayınlamak ve daha önce hiç yayınlanmamış konu ile ilgili temel kaynak eserleri de bilim dünyasına kazandırmak amacıyla yayın faaliyetlerimiz devam ediyor. Bugüne kadar bu bağlamda 3 eser yayınladık, uluslararası hakemli bilimsel bir dergi çıkarmaya başladık. Bu çalışmalar hakkındaki

detaylı bilgilere ve eserlerimize tam metin olarak PDF formatında <http://www.mevlana.selcuk.edu.tr> adresinden ulaşmak ve faydalanmak mümkündür.

İleriki hedefimiz ise 2 yılda 40'a yakın etkinliğe düzenleyen veya katılımcı olarak emek veren SÜMAM'ı uluslararası nitelikli bir Enstitü haline getirebilmektir. Bu konudaki çalışmalarımız da yavaş yavaş başlamış olup Rektörümüz Prof.Dr. Süleyman Okudan, Yönetim ve bazı Danışma Kurulu üyelerimiz ve Konya dışından ilgili ve yetkili kişilerle istişarelerimiz devam etmektedir. Başaracağımıza inandığımız bu Enstitü'yü hayata geçirdiğimiz takdirde kurulmasına dair 55 yıldır dile getirilen ve makalelere konu olan bu işi gerçekleştirmiş olacağız.

SÜMAM'IN KURULUŞUNDAN İTİBAREN YAPTIĞI VE KATILDIĞI ETKİNLİKLER (2005-2007)

I. 2005 YILINDA YAPILAN ETKİNLİKLER

KONGRE, KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL

1) Mevlâna Araştırmacıları Şûrası, Mevlâna Araştırmalarında Yöntem, Yapılması Gerekenler ve Karşılaşılan Sorunlar

5 Mayıs 2005, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü, SDKM

Selçuk Üniversitesi'nin farklı fakültelerindeki Mevlâna ve Mevlevîlik konusunda çalışmalar yapan 100 kadar öğretim görevlisinin bir araya gelmesiyle gerçekleştirilen bir şûradır. Toplantıda, kuruluşunun son aşamasında olan Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (SÜMAM) ne tür çalışmalar yürütmesi gerektiği üzerinde duruldu.

2) Mevlâna'nın 798. Doğum Yıldönümü Anma Toplantısı

Uluslararası Mevlâna Vakfı ile birlikte, 30 Eylül 2005, Konya Rixos Hotel

Toplantının ev sahipliğini yapan SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Uluslararası Mevlâna Vakfı 2. Başkanı Esin Çelebi Bayru, Mevlâna'nın doğum yıldönümünü ilk kez resmi bir toplantıyla bu boyutta dile getirerek 2007 yılının Mevlâna'nın doğumunun 800. yıldönümü olması sebebiyle büyük çaptaki etkinliklerle kutlanması yönünde çalışmalar yapılması gerektiği üzerinde durdu. Toplantıya Konya Valisi Ahmet Kayhan, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek ve SÜ Rektör Vekili Prof.Dr. Kürşat Turgut'un yanı sıra Konya ve İstanbul'da Mevlâna konusunda çalışma yapan araştırmacılar ve misafirler katıldı.

3) Panel "Din ve Eğitim Açısından Mevlâna"

SÜ İlahiyat Fakültesi ile birlikte, 13 Aralık 2005, Büyükşehir Belediyesi Alaaddin Konferans Salonu

Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinin katıldığı Panel'de Mevlâna'nın bir rubaisinde açıkça belirttiği üzere; "Ben yaşadığım müddetçe Kur'ân-ı Kerim'in kölesi Hz. Muhammed (SAV)'in yolunun küçük bir hizmetçisiyim..." sözüne vurgu yapılarak Mevlâna'nın düşünce sisteminin İslamî değerler üzerine kurulduğu belirtildi. Ayrıca Mevlâna'nın özellikle Mesnevî'sindeki hikâyeler ve öğütlerin eğitim araçları olarak kullanılabileceği üzerinde duruldu.

Katılımcılar: Prof. Dr. Ahmet Önkal, Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Prof. Dr. Abdullah Özbek, Prof. Dr. Yusuf Işıcık, Doç. Dr. Naim Şahin ve Yrd. Doç. Dr. Hülya Küçük

4) 2 Oturumlu Uluslararası Mevlâna Sempozyumu "Aşkın İzinde"

15 Aralık 2005, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü, SDKM

Mevlâna hakkında yurt içi ve dışınca yıllar boyunca yapılan çalışmaların dile getirildiği Sempozyum'da yanlış anlama ve anlatmalara karşı bilimsel çalışmaların dikkate alınması gerektiği üzerinde duruldu.

Katılımcılar: Doç. Dr. Paul Ballanfât (Lyon Üniversitesi), Dr. Yanis Eshots (Letonya Üniversitesi), Dr. Shahram Pazaukî (Tahran Üniversitesi), Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç (Marmara Üniversitesi), Prof. Dr. Emine Yeniterzi (Selçuk Üniversitesi), Yrd.Doç.Dr. Nuri Şimşekler (Selçuk Üniversitesi), Doç. Dr. Dilaver Gürer (Selçuk Üniversitesi) ve Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak (Selçuk Üniversitesi)

SERGİ, TİYATRO, DİNLETİ, KONSER

1) Selçuk Üniversitesi Öğretim Elemanları Karma Sergisi "Tek Nefeste Aşk"

7-17 Aralık 2005, Mevlâna Kültür Merkezi

Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ve Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Bölümü öğretim görevlileri tarafından düzenlenen sergide, Mevlâna ve Mevlevîlik kültürünü yansıtan hat, tezhip, minyatür, resim ve heykel gibi sanat dallarında üretilen çalışmalara yer verildi.

2) Reha Bilir Fotoğrafları Sergisi "Semâ"

12-30 Aralık 2005, İdea Kültür Sanat Merkezi/Konya

Konyalı fotoğraf sanatçısı Reha Bilir'in objektifinden Şeb-i Arûs törenlerinde çekilen 40 Semâ resmi sergilenmiştir.

3) Tiyatro&Dinleti "Mevlâna: Aşkın Coşkusu"

Yazan ve Sunan: Prof. Dr. Talât S. Halman, 13 Aralık 2005, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü, SDKM

Mevlâna'nın hayatı, eserleri, yurtiçi ve dışındaki yansımalarının resimlerle aktarıldığı tiyatral bir şölen olarak icra edildi.

II. 2006 YILINDA YAPILAN ETKİNLİKLER

KONGRE, KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL

1) Ulusal Sempozyum "Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik"

14-16 Aralık 2006, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü, SDKM Salonları

Türkiye'nin farklı üniversitelerinden 34 bilim adamının katıldığı Sempozyumda, Mevlâna ve Mevlevîlik kültürü farklı açılardan ele alındı. Sempozyum sonunda yapılan Değerlendirme Toplantısında da Mevlâna'yı ve Mevlevîlik kültürünü iyi incelemeyen edebiyat ve kültürümüzü tam anlamış sayılmayız tespitine yer verildi.

2) Aşk, Yaşam ve Bilim Konferansı "Aşk'ın Sesi, Sessizce ve Tek Nefeste"

İntekno Şirketler Topluluğu (İstanbul) Sponsorluğunda, 16 Aralık 2006, Rixos Otel Konya

Mevlâna'nın fikirleri ve ilâhî aşk yolunda Mevlâna'yı anlamaya dair konuşmalar yapılmış, kişisel gelişimde Mevlâna'nın eserlerinden ve öğretilerinden faydalanabilme konusu üzerinde durulmuştur.

Katılımcılar: Prof. Dr. Süleyman Okudan (SÜ Rektörü), Halil Kulluk (İntekno Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi), Esin Çelebi Bayru (Hz. Mevlâna'nın 22. Kuşak Torunu ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi), Prof. Dr. Emine Yeniterzi (SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi), Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler (SÜMAM Müdürü), Prof. Dr. Patricia Ryan Madson (Stanford Üniversitesi/ABD)

SERGİ, TİYATRO, DİNLETİ, KONSER

1) 2 Perdelik Müzikal Tiyatro "Naz"

Sergileyen: İstanbul Tahura Gösteri Sanatları Topluluğu, 4 Mayıs 2006, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü, SDKM

Mevlâna'nın, Mesnevî, Fihi mâfih ve Divân-ı Kebir adlı eserlerinden derlenerek senaryolaştırılan bir oyundur. Ben'lik savaşının işlendiği tiyatrodaki 20 sanatçı rol almıştır.

2) Konferans&Dinleti "Aşk'ın Sesi, Sessizce ve Tek Nefeste/İntekno Hoşgörü Sazendeleri"

İntekno Şirketler Topluluğu (İstanbul) Sponsorluğunda, 19 Aralık 2006, Boğaziçi Üniversitesi Saatli Bina Salonu /Albert Long Hall

Katılımcılar: Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, ve İntekno Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı Halil Kulluk ve Stanford Üniversitesi Tiyatro Bölümü Profesörü Patricia Ryan Madson'ın konuşmalarının ardından Selim Güler (Klasik Keman), Yurdal Tokcan (Ud), Göksel Baktagir (Kanun), Emrullah Şengüller (Çello), Baki Kemancı (Keman), Volkan Yılmaz (Ney), İzzet Kızıl (Perküsyon) ve Yinon Muallem (Perküsyon)'den oluşan İntekno Hoşgörü Sazendeleri konseri.

III. 2007 "UNESCO MEVLÂNA'YI ANMA YILI" KAPSAMINDA YAPILAN-KATILINAN ETKİNLİKLER

KONGRE, KONFERANS, SEMPOZYUM, PANEL

1) Konferans "Mevlâna'da Anne ve Çocuk Eğitimi"

26 Nisan 2007, Selçuklu Belediyesi Nikâh Salonu

Konuşmacı: Yrd.Doç.Dr. Nuri Şimşekler

Selçuklu Kız Meslek Lisesi öğrenci ve öğretmenleri için düzenlenen Konferansta Mevlâna'ya göre çocuk eğitimi, öğretmen öğrenci ve çocuk ebeveyn iletişimlerinde konusunda bilgiler sunulmuş, konuyla ilgili Mevlâna'nın beyitlerine ve özdeyişlerine yer verilmiştir.

2) Uluslararası Sempozyum "2007 UNESCO Mevlâna Yılında VII. Dil, Yazın, Değişibilim"

SÜ Fen-Edebiyat Fakültesi işbirliği ile, 2-5 Mayıs 2007, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü SDKM

Birincisi Denizli'de, ikincisi Adana'da, üçüncüsü Eskişehir'de, dördüncüsü Çanakkale'de, beşincisi İstanbul'da, altıncısı Isparta'da düzenlenmiş olan bu Sempozyumun yedincisi 2007 UNESCO Mevlâna Yılı sebebiyle Selçukluların başkenti, hoşgörü kültürünün merkezi, Hz. Mevlâna'nın yaşadığı şehir Konya'da düzenlenmiştir.

Yurt içi ve dışından 150'yi aşkın bilim adamının katıldığı Sempozyum süresince Mevlâna ve ailesinin 3 Mayıs tarihinde Konya'ya gelişi kutlamaları çerçevesinde "Mevlâna'nın Eserlerinde Üslup, Evrensellik ve Güncellik" konusunun işlendiği özel oturumlar düzenlenmiştir.

3) Uluslararası Sempozyum "2007 Mevlâna Celâleddin-i Rumî 800. Doğum Yıl Dönümü Anısına"

8-12 Mayıs 2007, The Marmara Otel/ İstanbul ve Mevlâna Kültür Merkezi/Konya

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından düzenlenen, ülkemizden ve dünyadan 200'e yakın bilim adamının tebliğ sunduğu bu Sempozyum Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili her türlü konuya açık olmuştur.

İstanbul ve Konya'da gerçekleştirilen Sempozyum Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç başkanlığında Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Ekrem Işın'dan oluşan Tertip Heyeti ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın organizesinde Dışişleri Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, TİKA, IRCICA, THY, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Galata Mevlevîhânesi Müzesi, Konya Mevlâna Müzesi ve SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin işbirliğiyle gerçekleştirilmiştir.

4) Uluslararası Kongre "Mevlâna Celâleddin Belhi'nin 800. Doğum Yıl Dönümü Anısına"

13-15 Mayıs 2007, Kabil Intercontinental Otel/Afganistan

Afganistan Kültür Bakanlığı tarafından Mevlâna'nın 800. Doğum Yıl dönümü anısına düzenlenen uluslararası kongredir. Başkent Kabil'de düzenlenen kongreye Türkiye adına SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Kırıkkale Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu ve Ankara Üniversitesi DTCTF'den Doç. Dr. Derya Örs birer bildiri ile katılmışlardır.

Değişik ülkelerden 30'a yakın bilim adamının katıldığı Sempozyumun açılışını Afganistan Cumhurbaşkanı Hamit Karzai ve Afganistan Kültür Bakanı Abdülkerim Hürrem yapmıştır.

5) Panel "Ahilik, Hasan Harakani ve Mevlâna"

25-26 Mayıs 2007, Kafkas Üniversitesi/Kars

Kars Kafkas Üniversitesinden gelen teklifle Merkezimize bağlı 5 Öğretim Üyesi ile bir Panel düzenleyerek Mevlâna'nın insanlığa verdiği mesajlar işlendi. Panel'e SÜMAM adına Müdür Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler,

SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi ve Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Esin Çelebi Bayru, SÜMAM Genel Kurul Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yusuf Öz ve Kafkas Üniversitesi'nden Doç. Dr. Cihat Göktepe ve Yrd. Doç. Dr. Cem Tüysüz bildirimleriyle katıldı. Kafkas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abamüslüm Güven'in açılışını yaptığı Panel konuyla ilgili Kars'ta yapılan ilk etkinlikti.

6) Ulusal Sempozyum "Mevlâna ve İnsan"

08 Haziran 2007, Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi/İzmir

Türk Diyanet Vakfı ve İzmir Konyalılar Vakfı koordinesi ile Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezinde düzenlenen Sempozyumda SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ile SÜMAM Danışma Kurulu Üyeleri Esin Çelebi Bayru ve Prof. Dr. Emine Yeniterzi bildiri sundu.

Ayrıca 10 bilim adamının tebliğ sunduğu Sempozyum Dokuz Eylül Üniversitesinden 8 bilim adamı ve Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Görmez'in danışmanlığında düzenlenmiştir.

7) Panel "Mevlâna'nın Günümüze Bıraktığı Miras" Konya Belediye İhtiyaçları Fuarı Münasebetiyle

07-11 Haziran 2007, TÜYAP/Konya

Konya Belediyeler Birliğinin teklifiyle SÜMAM tarafından tertip edilen Panele SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ile SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Emine Yeniterzi, yine aynı üniversitenin İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Abdullah Özbek ve emekli öğretim üyesi Dr. Yakup Şafak birer bildiri ile katılmışlardır.

8) Uluslararası Sempozyum "Üstad Abdülbaki Gölpınarlı'yı Anma"

25-26 Haziran 2007, Tahran Üniversitesi/İran

İran Kültür Bakanlığı ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın SÜMAM danışmanlığında organize ettiği Sempozyuma SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, SÜMAM Genel Kurul Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yusuf Öz, Prof. Dr. Mustafa Çiçekler (İstanbul Üniversitesi) ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi Esin Çelebi Bayru Abdülbaki birer bildiri ile katıldılar.

Bakanlığımız adına da Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü Celil Güngör, Prof. Dr. Hüseyin Hatemi (İstanbul Üniversitesi) ve Mevlâna Müzesi Müdürü Dr. Erdoğan Erol'un katıldığı Sempozyumun açılış konuşmalarını İran İslam Cumhuriyeti Meclis Başkanı Gulamali Haddad Adil ve T.C. Tahran Büyükelçisi Gürcan Türkoğlu yaptılar. Sempozyumda İranlı 9 bilim adamı da birer tebliğ sundular.

9) Uluslararası Sempozyum “Mevlâna’yı Günümüzde Yaşatmak, Yaşamak”

02-04 Ekim 2007, Bakü Devlet Üniversitesi Konferans Salonu/Azerbaycan

SÜMAM’ın Azerbaycan Türkiye İş Adamları Birliği (ATİB), Uluslararası Mevlâna Vakfı ve Bakü Devlet Üniversitesi işbirliği ile düzenlediği Uluslararası Sempozyum, Konya ve İstanbul’dan katılan gönüllü semazenler ve SÜ Devlet Konservatuvarı’nda görevli öğretim üyesi ve öğrencilerin oluşturduğu Mutrip heyetinin icra ettiği Semâ gösterisi ile başlamıştır.

SÜMAM adına Merkez Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Emine Yeniterzi, Prof. Dr. Mahmud EROL KILIÇ (Marmara Üniversitesi), Prof. Dr. İsmail Yakıt (S. Demirel Üniversitesi), Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu (Kırıkkale Üniversitesi), Doç. Dr. Derya Örs’ün (Ankara Üniversitesi) birer bildiri ile katıldığı Sempozyuma Uluslararası Mevlâna Vakfı’nı temsilen Hz. Mevlâna’nın 22. kuşak torunu ve Vakfın II. Başkanı Esin Çelebi Bayru katılmışlardır. Bakü Devlet Üniversitesi’nden de 6 bilim adamının katıldığı Sempozyum Mevlâna’nın Azerbaycan’a tanıtılması açısından önemli bir misyon üstlenmiştir.

10) Uluslararası Sempozyum “Her Ne Arıyorsan Kendinde Ara”

İzmir Türk-Alman Dostluk Derneği’nin SÜMAM’ın bilimsel danışmanlığında düzenlediği Sempozyum, 30 Kasım 2007, Hilton Otel/İzmir

Sempozyuma bilimsel desteğin yanı sıra SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler bir tebliğ ile katılmıştır.

11) Uluslararası Sempozyum “Dünyada Mevlâna İzleri”

13-15 Aralık 2007, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü SDKM Salonları/Konya

SÜMAM’ın düzenlediği Uluslararası Sempozyum Konya Büyükşehir Belediyesi ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından da desteklenmiştir.

Sempozyumun amacı Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî’nin dünya çapındaki etkilerini ve mirasını tartışmak, önemini vurgulamak, yurtdışı ve ülkemizde geçmişte ve günümüzde Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmaları bir araya toplamaktır.

Sempozyumda İsviçre, Kanada, Kıbrıs, Hindistan, Azerbaycan, Fransa, Cezayir, Özbekistan, İran, Fas, Pakistan, İtalya ve Romanya gibi ülkelerin

farklı üniversite ve kurumlarından 11, ülkemizden ise değişik üniversite ve kurumlardan 30 kişi olmak üzere toplam 41 kişi tebliğ sundu.

12) Uluslararası Sempozyum "Trabzon Mevlâna Günleri"

26-28 Aralık 2007, Trabzon

Trabzon Valiliği'nin düzenlediği Sempozyuma SÜMAM adına Müdür Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, SÜMAM Danışma Kurulu üyeleri Prof. Dr. Emine Yeniterzi ve Esin Çelebi Bayru birer tebliğ ile katılmışlar, Sempozyumun ardından Trabzon'un çeşitli Liselerinde de yine Valilik organizasyonu ile konferanslar vermişler, Mesnevî okumaları yapmışlardır.

SERĞİ, TİYATRO, DİNLETİ, SÖYLEŞİ, KONSER, BELGESEL, PROJE

1) "Şeb-i Arûs Sohbetleri" TRT GAP Diyarbakır Radyosu

2007 Yılı boyunca 52 hafta Pazartesi günleri 10:00-10:20 arası canlı yayın

TRT GAP Diyarbakır Radyosu teklifiyle SÜMAM tarafından organize edilmiştir. 52 bölüm olarak telefon bağlantısı ile gerçekleştirilen programlarda Mevlâna'nın evrensel değerleriyle insanların öncelikle kendi iç huzurlarını bulmaları, daha sonra çevresiyle barışık yaşamaları, insanlık şuurunu, ahlâk ve ahlâkî değerler, dünya insanlarının daha güzel ve insanca bir yaşam sürebilmeleri gibi Mevlâna'nın günümüz insanlarına verdiği mesajlar işlenmiştir.

TRT GAP Diyarbakır Radyosu prodüktörlerinden Sevim Cemiloğlu tarafından yapılan programlarda SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Emine Yeniterzi ve Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu konuşmacı olarak katılmıştır.

2) Konferans&Dinleti "Aşk'ın Sesi, Sessizce ve Tek Nefeste/İntekno Hoşgörü Sazendeleri"

İntekno Şirketler Topluluğu (İstanbul) Sponsorluğunda, 6 Mart 2007, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mustafa Kemal Anfisi, Maçka/İstanbul

Konferans: Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler (Mevlâna'yı Günümüzde Yaşatmak), ve İntekno Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi Halil Kulluk (Mevlâna ve Shakspeare).

İntekno Hoşgörü Sazendeleri: Selim Güler (Klasik Kemençe), Yurdal Tokcan (Ud), Göksel Baktagir (Kanun), Emrullah Şengüller (Çello), Baki Kemancı (Keman), Volkan Yılmaz (Ney), İzzet Kızıl (Perküsyon) ve Yinon Muallem (Perküsyon).

3) SÜMAM Mutrib Heyeti

2006 yılının ortalarında Rektörlük ve Konservatuvar oluruyla SÜMAM tarafından kurulan Mutrib Heyeti SÜ Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyeleri ve öğrencilerinden oluşmaktadır. SÜMAM Genel Kurul Üyesi ve SÜ Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlisi Oğuz Karakaya'nın idaresinde oluşturulan 25 kişilik Mutrib Heyeti, Mevlâna Kültür Merkezinde periyodik olarak yapılan Semâ gösterilerinde icra ettikleri Âyîn-i şerîflerle katkı sağlamaktadır.

Mutrib Heyetinin kurulma amacı UNESCO'nun Kasım 2005 tarihinde almış olduğu "Mevlevî müziğini ve kültürünü koruma altına alma" kararı çerçevesinde bu geleneksel değerimizin ehil sanatçılar tarafından icra edilmesidir.

4) Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî Belgeseli – TRT Yapımı (2007)

Yayın Tarihi: 19 Haziran 2007, Saat 22.10 (TRT-2); Yayın Tekrarları: 19 Temmuz 2007, Saat 20.30 (TRT-1); 12 Nisan 2009, Saat: 15:00 (TRT ŞEŞ)

TRT Belgesel Programları Prodüktörlerinden Tülay Akca'nın Türkiye, İsviçre, Almanya, Hollanda ve Afganistan'da yaptığı çekimlerle hazırlanan belgeselde yabancıların hayata dair anlam arayışlarının sebepleri ve Mevlâna'da buldukları cevaplar üzerine duruldu.

Tanıtımı ve kısa gösterimli galası 16 Haziran 2007 tarihinde İstanbul Yıldız Sarayında yapılan belgeselin danışmanlığı SÜMAM Müdürü Yrd.Doç.Dr. Nuri Şimşekler ve Hz. Mevlâna'nın 22. Kuşak torunlarından Faruk Hemdem Çelebi tarafından yapılmıştır.

5) Sergi "Aşk Ocağında Can Olmak-İnsanlığın Mirası: Mevlâna Celâleddin-i Rumî"

19 Haziran 2007 – 12 Ağustos 2007, Ayasofya Müzesi/ İstanbul

Prof. Dr. Mahmud Erol Kılıç, Prof. Dr. Nurhan Atasoy, Prof. Uğur Derman, Tuğrul İnançer, SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Ekrem Işın'dan oluşan Danışma Kurulunun yol göstericiliğinde hazırlanan serginin Küratörlüğünü Ekrem Işın yapmıştır.

Konya Mevlâna Müzesi, Konya ve Ankara Etnografya Müzeleri, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, İstanbul Divan Edebiyatı Müzesi, Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yıldız Şehir Müzesi ve İstanbul Sadberk Hanım Müzesi'nden derlenen 200'ye yakın özgün eserin yer aldığı Sergi "Hayatı ve Düşünceleriyle Mevlânâ, Mevlevîliğin 800 yılı, Mevlevî Dergâhı, Matbah-ı Şerif, Mevlevîlikte Giyim-Kuşam, Müzik ve

Sema, Hat, Edebiyat ve Mevlevîlikte Sembolizm” gibi başlıkların yer aldığı 9 ana bölümden oluşmuştur.

2 ay açık kalan Serginin açılışı T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Atilla Koç'un Ayasofya Müzesi bahçesinde verdiği bir kokteyl ile yapılmıştır.

6) Mevlâna ve Gençlik Etkinlikleri Projesi “Mevlâna Hoşgörüsünde Uluslararası Gençlik Buluşması”

19-26 Ağustos 2007, SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü SDKM Salonları, Zafer Alanı, Eski Kız Ortaokulu Bahçesi, Mevlâna Kültür Merkezi Açık Semâ Alanı/Konya

T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Selçuk Üniversitesi Rektörlüğü, SÜMAM, FOMGED Gençlik Kulübü ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile birlikte gerçekleştirilecek etkinlikte ülkemizin 81 ili ve 25 ayrı ülkeden 8-16 yaş arası 1000'e yakın genç Mevlâna'yı anma ve anlama çerçevesinde bir araya geldiler. Etkinlikler sonunda Mevlâna kenti Konya'dan, dünyaya “sevgi ve barışa davet” çağrısı yapılmıştır.

FOMGED Gençlik Kulübü tarafından organize edilen etkinliklerin Bilimsel Danışmanlığı ve verilecek konferansları SÜMAM üstlenmiş projenin danışmanları ise SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi Esin Çelebi Bayru, Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç ve SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler idi.

7) Defile “Sanatın Mevlâna Aşkırı”

16 Aralık 2007, Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu/Konya

Düzenleyen: Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Giyim Sanatları Eğitimi Bölümü

Mevlâna Müzesi'ndeki Mevlâna'ya ve oğlu Sultan Veled'e atfedilen giysilerin tasarımlarından oluşan bir defiledir. Yrd. Doç. Miyase Çağdaş rehberliğinde Arş. Gör. Nurhan Özkan tarafından hazırlanan defilenin bilimsel danışmanlığı SÜMAM tarafından yapılmıştır.

40 giysiden oluşan koleksiyonda 12 replüduksiyon çalışması, 20 çağdaş kadın giysisi, 2 gelinlik, 8 çocuk giysisi, 3 şov amaçlı giysi yer almıştır. Koleksiyon 3 ünlü manken, 29 amatör kadın ve erkek manken, 8 çocuk manken tarafından sunulmuştur.

BİLİMSEL YAYINLAR

1) Mevlâna Araştırmaları Dergisi/The Journal of Rûmî Studies

Mevlâna'nın hayatı, eserleri, düşünceleri; Mevlevîlik kültürü ve sanatı hakkında araştırma, yorum, yeni ve tarihi belgelerin yayını ile ilgili bilimsel nitelikli makale, inceleme, tanıtma yazıları, bildiri metinleri, çeviri, bibliyografya ve kitap tanıtımı gibi özgün çalışmaları yayımlamak; Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili çalışmalara katkı sağlayıcı bilimsel bir platform oluşturmak amacıyla yılda iki sayı olarak her yılın Mayıs ve Aralık aylarında yayımlanmaktadır. İlk sayısı Mayıs 2007'de yayımlanan *Mevlâna Araştırmaları Dergisi/The Journal Of Rûmî Studies* uluslararası standartlarda hakemli dergidir.

2) Bildiri Kitapları "Bildiriler: Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik" Konya, 2007

Üniversitemiz 1985 yılında başlattığı Ulusal ve Uluslararası Sempozyum, Panel ve Kongre gibi bilimsel etkinliklerde sunulan tebliğleri şu ana kadar 16 kitapta toplayarak bilim dünyasının hizmetine sunmuştur.

Kuruluşunun ardından 2005 yılından itibaren SÜMAM tarafından düzenlenen bu etkinliklerin bildirileri de kitaplaştırılarak araştırmacı ve okuyucuların istifadesine sunulacaktır.

Bu eser, 14-16 Aralık 2006 tarihleri arasında düzenlediğimiz "Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik" konulu Ulusal Sempozyumda sunulan bildirilerden oluşmaktadır.

3) Kaynak Kitap "Mesnevî-i Muradiyye" Haz. Prof. Dr. Kemal Yavuz, Konya, 2007

Mesnevî'nin Türkçeye yapılmış ilk manzum tercüme ve şerhi olan eser, 1436 yılında tamamlanmış olup, Sultan II. Murad'a sunulması bakımından da Mesnevî-i Murâdiyye adını almıştır.

İstanbul Üniversitesi Öğretim üyelerinden Prof. Dr. Kemal Yavuz tarafından II cilt halinde Gramer-Sözlük-İnceleme ve Metin olarak hazırlanmış ve ilk kez Merkezimiz tarafından Mevlâna'nın 800. Doğum Yıldönümü Anısına Aralık 2007 tarihinde yayınlanmıştır.

EK: 1

MEVLÂNA ARAŞTIRMALARININ KURUMSALLAŞMA KRONOLOJİSİ

1924; Midhat Bahari'nin (Beytur) bir yardım kampanyası başlatarak Mevlâna'nın eserlerini ve bu sahada yazılmış diğer eski harfli kitapları

neşrederek daha sonra da Türkçe, Fransızca, Almanca ve İngilizce'ye tercüme yoluyla insanların hizmetine sunmayı amaçlaması. Midhat Bahari bu çalışması sonucu üç-beş dostunun bağışladığı yardım haricinde para toplayamamış ve bu faydalı amacına ulaşamamıştır.

1949; F. Nâfiz Uzluk tarafından Mevlâna'nın eserlerini yayınlama amacıyla '*Mevlâna Muhibleri Cemiyeti*'nin kurulması. Bu cemiyet de o günün şartlarında sadece dostların yardımlarından oluşan 275 TL. kadar para toplayabilmiş ve herhangi bir faaliyet gerçekleştirmemiştir.

1953; Prof. Hamdi Ragıp Atademir'in "*Mevlâna Tetkikleri ve Konya*" başlığı ile yazdığı makalesinde şu ana kadar tespit edebildiğimiz kadarıyla ilk kez *Mevlâna Enstitüsü*'nü dile getirip, bilimsel araştırmaların gerekliliğine işaret etmesi.

1955-1968; *Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü*'nün açılmasına dair çeşitli gazete ve dergilerde Prof.Dr. F. Nâfiz Uzluk, M. Ref'î Cevad Ulunay, Abdülbâki Gölpınarlı, Cahit Öztelli, Mehmet Önder, Nezihe Araz, Arslan Ergüç, Prof.Dr. Abdülkâdir Karahan ve Sezai Karakoç gibi ehil kişiler tarafından kaleme alınan onlarca makalenin yayınlanması.

1968; Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem tarafından *Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü*'nün Konya'da inşaatına başlanacağı müjdesinin verilmesi.

1973; Mevlâna Müzesi karşısındaki *Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü* binasının tamamlanıp, Hz. Mevlâna'nın 700. Vuslat Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde gösterişli bir törenle hizmete açılması.

1973-1978; Açılan Enstitü binasında hiçbir faaliyetin gerçekleştirilmesi; alt yapı oluşturulmaması.

1978; *Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü* binasının tek belirtisi tabelasının da sökülerek buraya Konya İl Halk Kütüphanesi'nin yerleştirilmesi.

1979; Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi bünyesinde *Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü*'nün kurulması. (Bu enstitünün yönetmeliği 13 Temmuz 1979 gün ve 16695 sayılı resmî gazetede yayınlanmıştır.)

1981; Üniversitelerin yeniden yapılanması çerçevesinde kurulan Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ile Selçuk Üniversitesi'ndeki bu Enstitünün lağvedilmesi.

2 Mayıs 1985; Selçuklular Dönemi tarihi ile birlikte Hz. Mevlâna'nın hayatı, eserleri, fikirleri ve Mevlevîlik Tarihini de araştırma amacıyla Selçuk Üniversitesi bünyesinde *Selçuklu Araştırma Merkezi*'nin (SÜSAM) kurulması.

4 Haziran 1996; Selçuk Üniversitesi bünyesinde *Mevlâna Araştırmaları Merkezi* açılması için Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'na gerekçe, taslak, yönetmelik ve izin talebinin gönderilmesi.

13 Haziran 1996; Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'nun Selçuk Üniversitesi'nde *Mevlâna Araştırma Merkezi* açılmasına izin vermemesi.

1996; Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Faruk Hemdem Çelebi'nin *Uluslararası Mevlâna Vakfı*'nı kurarak özellikle İnternet yoluyla Mevlâna ve Mevlevîlik kültürü konusunda tüm dünya insanlarına bilgiler sunmayı amaçlaması.

Mayıs 2004; 1985 yılında kurulan *SÜ Selçuklu Araştırma Merkezi*'nin (SÜSAM) Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili 30'a yakın kongre, sempozyum ve panel düzenleyip üstüne düşen görevi yerine getirmeye çalışarak boşluğu doldurması.

6 Ekim 2004; Mevlâna'nın hayatı, eserleri, düşünceleri, ailesi, takipçileri üzerinde bilimsel çalışmalar gerçekleştirmek, Türk ve dünya kültür hayatındaki yerini bilimsel verilere dayalı olarak incelemek ve araştırmak, bilim, kültür, edebiyat ve sanat alanlarında faaliyetler yapmak amacıyla merkezi Ankara olan *Mevlânâ Araştırmaları Derneği*'nin kurulması. 22 Mayıs 2005 günü ilk Olağan Genel Kurulu yapılan derneğin Başkanlığına Prof.Dr. Adnan Karaismailoğlu'nun seçilmesi.

16 Haziran 2004; Selçuk Üniversitesi Senatosunun Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'na *Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi* açma başvurusunda bulunması.

11 Mart 2005; Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Genel Kurul toplantısında alınan kararla Selçuk Üniversitesi'nde *Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi* açılmasına olur verilmesi.

17 Mayıs 2005; 25818 sayılı Resmi Gazetede Yönetmelik'i yayınlanan *SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi*'nin resmî statüye kavuşması.

Haziran 2005; Mevlâna Celâleddin-i Rûmî'nin hayatını, eserlerini, ilmi ve edebi kişiliğini, düşüncelerini, çevresindeki şahsiyetleri, Mevlevîlik tarih ve kültürünü, Türk ve Dünya edebiyat ve kültürlerindeki etkilerini ve konumunu incelemek, araştırmak; bu amaç doğrultusunda çalışmalarda bulunmak, bilimsel, sosyal ve kültürel etkinlikler gerçekleştirmek ve yayınlar yapmak amacıyla kurulan *SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi*'nin 1 Müdür, 3 Yönetim Kurulu Üyesi, 28 Genel Kurul Üyesi ve 5 Danışma Kurulu Üyesiyle çalışmalara başlaması.

Kasım 2005; Birleşmiş Milletler Kültür Organizasyonu UNESCO'nun Hz. Mevlâna'nın doğumunun 800. Yıldönümü olan 2007 yılını "Mevlâna Yılı" ilan ederek üye ülkelerde anılma ve araştırılma kararı alması.

EK: 2

**MEVLÂNA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ VE MERKEZİ İLE İLGİLİ
MAKALELER BİBLİYOGRAFYASI**

Prof. Hamdi Ragıp Atademir, "Mevlâna Tetkikleri ve Konya", 680. *Ölüm Yıldönümünde Mevlâna*, Konya, 1953, s. 101-105.

Prof.Dr. Feridun Nâfiz Uzluk; "Mevlâna Enstitüsü", *Zafer Gazetesi*, 19 Aralık 1955.

M. Ref'i Cevad Ulunay; "Bir Mevlâna Enstitüsü", *Milliyet Gazetesi*, 26 Aralık 1955.

Abdülbaki Gölpınarlı, "Bir Enstitü Kurulacaksa", *Tan Gazetesi*, 9 Aralık 1957.

Cahit Öztelli, "Mevlâna Enstitüsü", *Yeni Meram Gazetesi*, 17 Aralık 1957.

Mehmet Önder, "Mevlâna Enstitüsü Açılırken", *Çağrı Dergisi*, Mart, 1961.

Nezihe Araz, "Mevlâna Enstitüsü", *Yeni Sabah Gazetesi*, 17 Aralık 1961.

Prof.Dr. Feridun Nâfiz Uzluk, "Mevlâna Enstitüsü", *Yeni Konya Gazetesi*, 20 Aralık 1963 (15 günlük süreli yazı).

Arslan Ergüç, "Mevlâna Enstitüsü", *Çağrı Dergisi*, Aralık, 1964.

Prof.Dr. Feridun Nâfiz Uzluk, "Konya'da Mevlâna Enstitüsü", *Türk Yurdu Dergisi*, c.V, S. 2, Şubat, 1966, s. 1-6.

Prof.Dr. Feridun Nâfiz Uzluk, "Konya'da Mevlâna Enstitüsü", *Çağrı Dergisi*, Haziran, 1966, s. 8-18.

Prof.Dr. Feridun Nâfiz Uzluk, "Konya'da Mevlâna Enstitüsü", *Adalet Gazetesi*, 13-17 Ocak 1966 (5 günlük süreli yazı).

Prof.Dr. Abdülkâdir Karahan, "Mevlâna Tedkikleri", *Çağrı Dergisi*, Mart, 1967.

M. Ref'i Cevad Ulunay, "Mevlâna Enstitüsü", *Milliyet Gazetesi*, 14 Aralık 1967.

Sezai Karakoç, "Mevlâna Enstitüsü", *Bâb-ı Âlîde Sabah*, 21 Aralık 1967.

Suad Abanazır, "Mevlâna Enstitüsü", *Yeni Konya Gazetesi*, 17 Aralık 1969.

Necati Elgin, "Konya'ya Bir Mevlâna Üniversitesi", *Yeni Konya Gazetesi*, 31 Ocak 1972.

Abdülbâki Gölpınarlı, "Mevlâna Enstitüsü İçin", *Çağrı Dergisi*, Ocak, 1975, s. 12-15.

Mehmet Önder, "Mevlâna Tedkikleri", *Çağrı Dergisi*, Ocak, 1975.

Feyzi Halıcı, "Mevlâna Tedkikleri Enstitüsü", *Çağrı Dergisi*, Aralık, 1983, s. 3-4.

Prof.Dr. Erkan Türkmen, "Mevlâna Enstitüsü Kurulma Aşamasında", *Zaman Gazetesi*, 20 Mart 1996.

Doç.Dr. Emine Yeniterzi, "Türk Basınında Mevlâna Enstitüsü", *Selçuk Üniversitesi, 8. Millî Mevlâna Kongresi, Tebliğler*, 6-7 Mayıs 1996, s. 53-64.

Prof.Dr. Adnan Karaismailoğlu, "Konya'da Mevlâna Araştırmaları Merkezi", *Yeni İpek Yolu*, Aralık, 2002, s. 24-28.

Prof. Dr. Haşim Karpuz, "Selçuk Üniversitesi ve Mevlâna Araştırmaları", *Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevîlik*, Konya Karatay Belediyesi Yayınları, Konya, 2002, s. 343-346.

Yard.Doç.Dr. Nuri Şimşekler, "Yılan Hikâyesine Dönmesin-Mevlâna Kültür Merkezi Sevgimizin Bir Göstergesi", *Merhaba Gazetesi*, 3 Mayıs 2003.

Doç.Dr. Mustafa Özcan, "Mevlâna'yı Anma Törenleri", *Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî-İnsanlığın Aynası*, Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Konya, 2004, s. 247-273.

Yard.Doç.Dr. Nuri Şimşekler, "F. Nâfiz Uzluk'un Mevlâna Muhibleri Cemiyeti ve Mevlâna Tetkikleri Enstitüsü Kurma Çabaları", *Merhaba Gazetesi Akademik Sayfalar*, 6 Ekim 2004.

Yard.Doç.Dr. Nuri Şimşekler, Konya Valisi Ahmet Kayhan'la Röportaj: "Yılan Hikâyesinden Gerçeğe Dönüşen Proje Mevlâna Kültür Merkezi, Mevlâna Araştırmaları ve Konya", *Hakimiyet Gazetesi*, 3-4-5 Mayıs 2005.

İhsan Kayseri, "Mevlana Merkezi", *Merhaba Gazetesi*, 20 Mayıs 2005.

F. Emre Yılmaz, Uğur Çankaya, "Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Mevlâna Hakkında Tek Otorite Olma Yolunda", *Selçuk Üniversitesi Dergisi, Selçuk Bakış*, Ocak, 2006, s. 86- 89.